



UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 1st Semester Examination, 2019

DSC1-SANSKRIT
SANSKRIT DRAMA AND GENERAL GRAMMAR

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

UNIT-I

1. Answer any **one** of the following questions: 12×1 = 12
 - (a) Write a detailed note on the departure of शकुन्तला from the Hermitage of कण्व ।
 - (b) Write a detailed note on the Elephant Episode of 1st act of 'अभिज्ञानशकुन्तलम्' and discuss the dramatic significance of it.

2. Explain any **one** of the following: 6×1 = 6
 - (a) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं
मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति ।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ॥
 - (b) मानुषीषु कथं वा स्यादस्य रूपस्य सम्भवः ।
न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात् ॥

3. Translate into English or Bengali any **two** of the following: 3×2 = 6
 - (a) गच्छति पुरःशरीरं धावति पश्चादसंस्थितं चेतः ।
चीनांशुकमिव केतोः प्रतिवातं नीयमानस्य ॥
 - (b) ययातेरिव शर्मिष्ठा भर्तुर्वहुमता भव ।
सुतं त्वमपि सम्राजं सेव पुरुमवाप्नुहि ॥
 - (c) पातुं न प्रथमं व्यवस्यति जलं युष्मास्वपीतेषु या
नादत्ते प्रियमण्डनापि भक्तां स्नेहेन या पल्लवम् ।
आधे वः कुसुमप्रसूतिसमये यस्या भवत्युत्सवः
सेयं याति शकुन्तला पतिगृहं सर्वैरनुज्ञायताम् ॥

4. Answer any *two* of the following questions:

3×2 = 6

- (a) Who were the parents of 'शकुन्तला' ?
- (b) Who is the writer of the drama 'अभिज्ञानशकुन्तलम्'? Write an another Drama of this writer.
- (c) Who is 'करभक' ? What did he inform to 'दुष्यन्त' ?

UNIT-II

5. Explain (a) or (b):

12×1 = 12

- (a) षष्ठीचानादरे, हेतौ, भुवः प्रभवः ।
- (b) साधकतमं करणम्, यतश्च निर्धारणम्, कर्तुरीप्सिततमं कर्म ।

6. Account for the case-endings any *three*:

1×3 = 3

- (a) ग्रामं निकषा नदी अस्ति ।
- (b) राजा नगरे उपवसति ।
- (c) पुष्पेभ्यः स्पृहयति ।
- (d) जपमनु प्रावर्षत् ।
- (e) आदित्याज् जायते वृष्टिः ।

7. Expound and name the 'समास' any *three*:

1×3 = 3

केशाकेशि, अहिनकुलम्, मासपूर्वः कुम्भकारः, अष्टाध्यायी ।

8. Give the resulting forms of any *six* of the following:

1×6 = 6

गम् + क्तवतु, सेव् + शानच्, अस् + शतृ, कृ + तृच्, भिद् + क्त, भुज् + तुमुन्, इदम् + थमु, शम् + क्त्वा, आ-दा + ल्यप्, दृश् + तव्य ।

9. Join and dis-join the 'सन्धि' of any *six* of the following

1×6 = 6

निः + रसः, महा + अर्णवः, दधि + अत्र, विधु + उदयः, पावकः, गङ्गाघः, दैत्यारिः, रमेशः ।

—x—